

tale mig mod Nedsættelsen af Overlærernes Lønninger, Ændringsforslag Nr. 5. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte, for at godt gøre disse Stillingers Betydning, at f. Eks. i en Købstad som Randers med ca. 1700 skolepligtige Børn ville disse Overlærere — der er to Skoler — altsaa have mellem 8 og 900 Børn hver, og de skulle selv læse 18 Timer om Ugen samtidig med at være en Art Skoledirektører. Det er altsaa en stor og besværlig Stilling, disse Overlærere have. Men Stillingen kan dog være besværligere endnu. I Aarhus med 4—5000 skolepligtige Børn har f. Eks. en enkelt af disse Overlærere 1160 Børn at have Ansvar for, fordelt i 40 Klasser, og der bliver forlangt af vedkommende, at han skal læse 24 Timer ugentlig. En saadan Mand er virkelig saaledes spændt for i hele den Tid af Aaret, hvori der arbejdes, og til Dels ogsaa i Ferien, og hans Stilling er derhos saa ansvarsfuld og af en saadan Betydning for Byen og Samfundet i det hele, at det skulde gøre mig ondt, om disse Overlæreres Gage blev formindsket fra det Beløb, der var tiltænkt dem ved Lovforslaget. Jeg skal indskrænke mig hertil og slutte med at udtale det Haab, at det maa lykkes de høje Ting at enes om en Skolelov.

J. Hage: Jeg ønsker blot at udtale, at det maaske gaar mange, som det er gaaet mig, nemlig saaledes, at vi kunde ønske, at de Love, som skulle lette Kommunernes Skattebyrde, vare blevne vedtagne, inden man forøgede Kommunernes Udgifter til deres Skolevæsen. Men selvfølgelig anerkender jeg de meget store Fremskridt, der indeholdes i Lovforslaget, og det kunde aldrig falde mig ind at modsætte mig Forslaget af den nævnte Grund. Som Sagen foreligger, er der efter min Opfattelse ikke andet at gøre end at stemme for og glæde sig over Fremskridtene for Skolens Vedkommende, skønt de ikke ere saa overordentlig store. Men der er dog et endnu, man kunde gøre. Det er ganske vist kun en Henstilling, jeg nu kommer med, men en Henstilling, som dog, hvis den blev tagen til Følge, kunde faa nogen Betydning i økonomisk Henseende. Min Henstilling gaar ud paa, at den højtærede Minister, som jo faar Gennemførelsen af Loven at varetage, og som i mange Henseender maa give Ordre og Bestemmelser om, hvorledes Loven skal forstaaes, og hvad Kommunerne skulle gøre, vil være saa lemfældig som mulig og huske

paa, at Kommunerne endnu ikke have faaet nogen af de Lettelser, de i saa høj Grad trænge til. Denne Present kan nemlig i ethvert Tilfælde i økonomisk Henseende mange Steder virke ret ubehagelig. Jeg vil derfor bede Ministeren om at tænke ogsaa paa det og ikke blot paa Skolens Interesser, som jo ganske vist ligge ham nærmest. Der vil da allerede være opnaaet noget, og saa vil man kunne leve i Haabet.

J. Nielsen: Naar jeg har bedt om Ordet, er det for at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) angaaende den foreslaaede Statskonsulent. Jeg skal tillade mig at oplyse, at vi jo have to specielle Konsulenter nu, en i Sang og en i Gymnastik. I de 22 Aar, jeg har været Lærer, har Sanginspektøren en Gang og Gymnastikinspektøren aldrig været i min Skole. Jeg tror derfor ikke, at Konsulentvirksomheden er af særlig Betydning for Skolen. Det væsentligste Udbytte, vi have haft af denne Konsulentvirksomhed er, at vi have faaet to ny Protokoller at føre, og hvad det særlig kommer an paa ved Sangprotokollen er, at vi skulle sætte en Prik ved hver Salme eller Sang for hver Gang, vi synge den. Det ærede Medlems Udtalelse angaaende det gejstlige Tilsyn forundrede mig noget, ikke fordi jeg jo nok ved paa Forhaand, at Socialdemokraterne ikke ere særlige Venner af Gejstligheden, men fordi hans sidste Udtalelser syntes at komme i Strid med hans Udtalelser ved første Behandling. Det ærede Medlem udtalte jo i Dag, at de gejstlige ingen Kendskab havde til Skoleforhold og ingen rigtig Forstand havde paa at føre Tilsyn med en Skole, idet de manglede Uddannelse i forskellige Fag. Ved første Behandling anbefalede det ærede Medlem imidlertid meget varmt og indtrængende, at vi skulde vedtage Forslaget akkurat, som det var sendt fra Landstinget, og foreslog altsaa derved, at teologiske Kandidater — ikke at tale om Skoleembedsmænd — skulde have Lov til at søge Ansættelse baade som Skoleinspektører og som Overlærere endog i selve Byerne. Det forekommer mig, at naar det ærede Medlem kunde være med til at tage Forslaget uforandret paa det Punkt, ser det noget underligt ud, naar han nu har en saa daarlig Tro til Teologerne og mener, at de ikke kunne føre dette Tilsyn med Skolen. Jeg har nu haft 5 Præster, 4 Provster og 1 Biskop paa Visitats i min Skole, og jeg kan afgive den Erklæring, at det har været